

Besvarelse af 10-dages forespørgsel fra Danmarksdemokraterne til Sociale Forhold og Beskæftigelse om overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension

16. maj 2025
Side 1 af 3

Jakob Søgaard Clausen fra Danmarksdemokraterne har stillet en række spørgsmål til Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB) angående overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension i Aarhus Kommune. Dette notat svarer på spørgsmålene.

Spørgsmål 1: Hvordan forklarer rådmanden, at Aarhus Kommune tildeler førtidspension til ikke-vestlige indvandrere i en så markant højere grad end landsgennemsnittet og sammenlignelige kommuner?

Data, der beskriver antallet af ikke-vestlige indvandrere, der modtager førtidspension og bor i Aarhus Kommune, er et udtryk for både historisk lovgivning på området, nutidig lovgivning og skiftende flygtningestrømme til kommunen og tilkendelsespraksis. Skiftende rådmænd og Byråd har i en årække haft et særligt fokus på at øge arbejdsmarkedstilknytningen hos ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det er omsat i en række investeringsprojekter og særlige indsatser. Koblet med gunstige konjunkturer ser vi således en positiv udvikling i andelen af ikke-vestlige indvandrere, der bliver selvforsørgende. Denne andel er steget fra 58 pct. i 2014 til 67 pct. i 2024.

Der har også været et stærkere fokus på tilkendelser blandt andet i forhold til professionalisering af tolkning, større fokus på social kontrol og udvikling af tilbudsviften. Det vurderes, at det har bidraget til, at andelen af førtidspensionstilkendelser til ikke-vestlige indvandrere i Aarhus Kommune i 2024 var på linje med landsgennemsnittet i 2024. Andelen af førtidspensionstilkendelser til ikke-vestlige indvandrere i Aarhus Kommune i 2024 var således 1,0 pct., mens det på landsplan var 0,9 pct.

Spørgsmål 2: Hvilke muligheder findes der for at få genvurderet eller revurderet allerede tildelte førtidspensionssager?

Hvis der er sket en væsentlig forbedring af arbejdsevnen, som betyder, at modtageren af førtidspensionen kan være selvforsørgende, skal MSB træffe afgørelse om frakendelse af førtidspensionen. Førtidspension kan dog ikke frakendes efter modtageren er fyldt 60 år, medmindre vedkommende giver samtykke til det. Førtidspensioner kan heller ikke frakendes, hvis de er tilkendt før 2003.

Tidligere udsendte soldater og andre tidligere udsendte statsansatte, der er diagnosticeret med visse psykiske lidelser, kan ikke frakendes førtidspension.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

FAS Ledelse og Sundhed

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Sag: EMN-2025-005344
Dokumentnummer:
14746314

Sagsbehandler:
Anne Christine Søndergaard Nielsen

16. maj 2025
Side 2 af 3

I perioden fra 1. januar 2023 til 31. december 2025 kan førtidspension ikke frakendes, medmindre modtageren selv beder om det. Dette skyldes en national forsøgsordning, der skal støtte førtidspensionister i at anvende deres resterhvervsevne uden frygt for, at de mister retten til førtidspension.

Hvis førtidspensionisten i en længere periode har betydelige arbejdsindtægter, kan førtidspensionen gøres hvilende. Dette gælder også i perioden fra 1. januar 2023 til 31. december 2025. Hvilende pension betyder, at pensionsudbetalingen ophører, mens borgeren har indtægtsgivende arbejde, men at borgeren ved henvendelse til kommunen kan få pensionsudbetalingen genoptaget, uden på ny at skulle have tilkendt førtidspensionen.

Spørgsmål 3: Mener rådmanden, at praksis i Aarhus Kommune er for lempelig i forhold til tildelingen af førtidspension, og hvis ikke, hvordan forklares de store forskelle mellem kommunerne?

Praksis i kommunen følger den nationale lovgivning, der er fastlagt på området. Der henvises desuden til svarene på spørgsmål 1 og 5.

Spørgsmål 4: Har rådmanden data på, hvor mange af de tildelte førtidspensioner der er baseret på ikke-lægeligt dokumenterede lidelser, eller hvor sygdomsbilledet er vanskeligt at efterprøve?

Lovgivningen på området for førtidspension fastsætter rammerne for kommunens tilkendelse af førtidspension. Det følger af lovgivningen, at det i udgangspunktet er kommunens rehabiliteringsteam, der skal sikre, at der sker en afklaring af borgerens beskæftigelsesmæssige, sociale og helbredsmæssige ressourcer.

I rehabiliteringsteamet deltager altid en sundhedskoordinator fra regionen. Sundhedskoordinatorens rolle er at sikre, at borgerens helbredsmæssige forhold er belyst, og sundhedskoordinatoren skal bistå kommunen med at vurdere behovet for lægefaglig rådgivning og vurdering.

Spørgsmål 5: Vil rådmanden fremlægge en plan for opstramning af praksis, fx gennem øget dokumentationskrav, kontrol eller tværkommunalt samarbejde?

Aarhus Kommune har ikke hjemmel til at fastsætte andre kriterier for tilkendelse af førtidspension end de nationalt gældende dvs. heller ikke hjemmel til at indføre særlige dokumentationskrav.

Med budgetforliget 2025-2028 aftalte Socialdemokratiet, Konservative, Socialistisk Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre, Danmarksdemokraterne og Thure Hastrup (uden for partierne) at afsætte 2,2 mio. kr. til styrket kontrol med socialt snyd.

16. maj 2025
Side 3 af 3

Der blev afsat 1,6 mio. kr. til at styrke kontrolteamet i Kultur og Borgerservice samt 0,6 mio. kr. til MSB, med henblik på at styrke indsatserne mod socialt snyd, særligt i sager med førtidspension og sygedagpenge. Der er således iværksat en række initiativer, som nu implementeres. Initiativerne og effekten heraf vil blive fulgt tæt af forvaltningen og rådmanden.

Spørgsmål 6: Har forvaltningen undersøgt, om der i visse miljøer i Aarhus foregår rådgivning i, hvordan man opnår førtidspension, herunder ved brug af ukorrekt eller overdreven sygdomsbeskrivelse?

Forvaltningen har ikke egentlige undersøgelser af, om der i visse miljøer i Aarhus foregår rådgivning i, hvordan man opnår førtidspension eller opnår forskellige offentlige ydelser, men der er vedvarende rygter om, at der i nogle miljøer foregår rådgivning særligt i det kriminelle miljø. MSB har derfor et samarbejde med andre myndigheder, fx Told og Skat og Østjyllands Politi, omkring kontrolindsatser. Samarbejdet med Østjyllands Politi handler bl.a. om de personer, der er på bandemonitoreringslisten og deres familier.

I MSB er sanktionsindsatsen samlet i en særlig enhed, og såfremt der opleves snyd, eller der er mistanke om snyd, er der et samarbejde med Kontrolteamet i Aarhus Kommune under Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice. Kontrolteamet har til opgave at sikre, at ingen borgere i kommunen modtager uberettigede sociale ydelser. De relevante afdelinger i MSB arbejder sammen med Kontrolteamet, når der opstår mistanke om socialt bedrageri. Med de afsatte midler i budgetforliget for 2025-2028 er der sat ekstra fokus på samarbejdet mellem magistratsafdelingerne, og kanaliseret ressourcer til opgaven, jf. svaret på spørgsmål 5.

